

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzemekben.

Az áryiz.

Aki nem látta, hihetetlennek tartotta azokat a borzalmas híreket, amelyeket lapunk tegnapi rendkívüli kiadásban adott tudtára városunk közönségének. Azt mondták: *lehetetlen*. A szerkesztő bizonyára Jókai Kárpáthy Zoltánját, vagy Uj Földes-urát olvasta s a képzelet nagyságával tárta az olvasók elé.

Magunk se hittük volna, ha saját szemünkkel végtől-végig mindenről meg nem győződünk. Valami képzelhetetlen dolognak tetszik, hogy az állomás előtti kiszállított téren a lovak hasig gázoljanak a vízben, hogy a lépcső öt fokából négyet elnyeljen az áradat. Pedig így volt. Valami képzelhetetlen, hogy a perron sinei félméternyi magasságban csatornává változának. Pedig így volt. A Bur-telep lakóinak nagy része kiköltözött. A kaszárnyákban félméter magasságban állott a víz. A József-utcában az ablakokon keresztül mentették ki a lakókat. Az Alsóváros vasutón aluli részei egy tengert képeztek. A szőlőhegyen több ház összedőlt. A pincék jelentős része vízzel telett meg. A mély, 15—20 méteres kutak szinig vannak piszkos lével. A hordók vízben uszkálnak. A hegytetőről lezuhanó víztömeg odanyomult, ahol rést talált magának s pusztított, rombolt, ahol ért.

S amily gyorsan jött a pusztulás, ép oly gyorsan el is takarodott — a város magasabb pontjairól. A mélyebb részek azonban most érzik a szörnyű elem rettentő hatalmát.

Mert ez a hatalom rettenetes. Szörnyűsegebb minden egyéb elemi csapásnál. A tűzvésznek utját állja a víz, a pusztítás. De mit vész ennek az utjába? Gátat emelsz? Hol? mekkorát? hogyan? Éjjel rohan rád, amikor nyugodtan szunynyadsz. Még képzeletedben sem álmodtál róla, hogy valaha vízáradás ellen védekezzél s nyakadon a veszedelem. Kiáltasz? Ki hallja meg, mikor mindenki a maga nyomorúságával vesződik. Ember, állat remegve törtet a rettenetes elem utjában, mert nem tudja, hogy az éj borzalmas sötétségében, láthatatlan akadályok utjában hol bukik fel ő maga s teszi ki életét a jéghideg halál ölelő veszedelmének. Utját állod? hogyan? Hiszen úgy jön, mint aki korlátlan ur akar lenni. Először szivarog, két perc múlva csillog, csörgedez, aztán

rohan. Mit vész utjába? Földet, fát, vasat? Hiszen kikeresi 1000 méter távolságban a neked láthatatlan rést, azt ássa, furja tovább és ott támad rád, ott omlasztja halomra a te összes tudásodat, nagygnak vélt emberi hatalmadat, ahol nem is álmódod.

Aki nem akar hinni szavainknak, aki azt hiszi, hogy újságírói fantázia a szülője ezeknek a szörnyű képeknek, az menjen ki a vágóhid mögötti területre. Egy tengert lát maga előtt. A csatorna felső partjai egy fényes tükröt képeznek az áradattal. Talán poetikusnak is találná a magukat a vízben tetszelegve nézegető girbe-görbe házsorokat, az ugynevezett Winkler-utkákat. De mikor az összeszerkadt házakat, a tutajokon szállított népet, butorait, élelmiszereiket látja, összefacsarodik a szíve és átérzi a veszedelem szörnyűségét, irgalom kél a szívében a nyomorúság láttára. Egész családok lettek földönfutókká, szerencsétlenekké. Önkéntelenül fakad ajkán az a kívánság, amit tegnapi száz és ezer ember hangoztatott a helyszínén s amit mi a résztvevő szívek kívánságaként ismétlünk:

*Igen tisztelt közönség!
Városunk nagyérdemű hatósága!*

Gyűjtést indítottunk a minap a szicíliai szerencsétlenek javára. Helyes! A cél szép! Az irgalom minden fájó sebre balszam! De hova kerül az a pénz? A tapasztalat eddig azt bizonyította, hogy az olasz hatóságok lelkiismeretesége nem példátlan. Hogy a kiosztó bizottságok fejei, rokonsága, a főkolompások gazdagokká lesznek, a tömeg pedig éhen hal.

Egyéb okot nem említve, kérdem: — nem méltányosabb és igazságosabb-e, ha mi a magunk tönkrement, földönfutóvá lett népét karoljuk fel? Itt siránkozik gyermekhangon körülöttünk a nyomor, a kétségbeesés. Egy-két óra semmivé tett oly keresményeket, a melyeket 20—30 esztendő keserves verejtéke gyűjtögetett össze.

Ne menjünk mi idegenbe, irgalmassággal gyakorolni. Karoljuk fel a magunk szegényeit. Adjuk pénzünket, adjuk az idegennek szánt összegeket a fehérvári árvízkarosultaknak!

Hatóságunk előtt pedig itt állnak a tanulságok és a teendők.

A szerencsétlenség jórészt azokat a szerencsétlen embereket érte, a kik minden józanság ellen a kültekkel, a bürtelepen s a vágóhid környéken építettek. Építési szabályrendelet, utcaegyenesség és a többiről szó sem volt, mert a hatóság csak akkor vett róla tudomást, mikor már minden anyagi erejüket beleölvé fölépítették házacskájukat. Akkor aztán az irgalom lsten nevében nekik hagyta az épületet. Most az erélyesség hiánya megtermette keserű gyümölcsseit.

De itt a jövő teendője is. A tegnapi árvíz nem rombolt volna olyan erővel, sőt hisszük: semmi hatalma nem lett volna felettünk, ha csatornáink tervezett mélyítése készen volna már. A Nádor-csatorna a mi határukig másfél méternyi mélységre le van már mélyítve. A mi területünk még vár erre a műveletre. Hatóságunknak nem szabad megvárni, míg újabb veszedelem dörömböl az ajtókon, hanem tessék segíteni minél előbb. Ez nem egyeseknek, hanem a köznek érdeke.

A tegnapi veszedelem képe mára megváltozott. Az ártér áthelyeződött. Az eső megszűnt, kissé szeles, enyhe idő barátságoskodott. A mezők, szántóföldek, a melyek tegnapi még arasznyi vastag hóburkolattal ékeskedtek, mára mindenütt feketék lettek. Hó sehol. Víz csak aig csörgedezett. A pusztító elem kидühöngte magát Elifáradt. Pihen. Aluszik.

Az aszalvölgyi árok délutánig egy métert apadt. A víz a vasut környékéről, a bürtelep nem mélyebb helyeiről eltakarodott vendég. Ott a tűzoltóság és a mentők egész éjjel. Szivattyuznak, mentenek, egész napon át dolgoztak. A Széchenyi utca déli része lassan megszabadult a veszedelemtől a vízáradat eltakarodott Sárpentele felé a Nádor-csatornába. Onnan megy a Dunának.

Magasabb helyről nézve, érdekesen változott meg a kép. A város határának keleti oldala egészen fekete, a nyugati, a rétek felé egy tündöklő, csillogó tenger. A Komárom felé vivő vonat jobboldala egészen el van árasztva. Sok helyen 2—3 méter mélységet is elér a víz. Ez a veszedelem rontott rá a vágóhidon túl elterülő részekre, a Winkler-sorra, ott az utóbbi években 30—40 ház épült bájos összevisszaságban. Egyik hegyen, a másik völgyben, egyik keresztben, a másik hosszában, a harmadik-negyedik truccra s a mérnöki tudomány és egyenes vonal nagyobb dicsőségére nyakló nélkül. Ezek a házak most 8—10 kivételével, a melyek dombon vannak, mind vízben állanak. Egyméter, másfél méter víz mélység épen nem ritkaság. Persze nem kö-

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS

VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHÉLYISÉG. —

Mai lapunk 6 oldal.

00000073

ből, nem téglából, hanem válygóból épülvén, soká az áradatot nem bírják.

Tegnap így omlott össze (álvés) Pap István háza, a melyet egy évvel ezelőtt épített. (A mérnöki hivatal és rendőrség semmiképp sem akarta neki megengedni az építkezést). Először egyik oldala dőlt ki, aztán a homlokzat zuhant le, végül összeroskadt a tető, az egész élelmiszer készlet, baromfiak, minden oda lett. A szegény ember, vad kétségbeeséssel mondotta:

— Harminc év óta vagyok adófizetője a városnak. Keservesen kerestem a kenyeremet mindig. Dolgoztam kúrorogtam azért, hogy öreg napjaimra legyen hol lehajtani a fejemet. Most ez a pár óra megsemitett mindent... Megyek Amerikába.

A katonaság, különösen a mentelep katonái s részben a 89-dik gyalogezred rendkívül hasznos szolgálatokat tett, az utóbbi Csabke Emil kapitány vezetése mellett. Az ő működéseit, kifáradást nem ismerő tevékenységüket a közönség nevében külön is megköszönjük. Szintgy méltó dicsőret illeti derék mentőinket és tűzoltóinkat, akik Bierbauer Viktor dr. és Reő főkapitány vezetése mellett tegnap és ma éjjel állandóan dolgoztak és tutajokon szállították biztonságba a szegény népet és annak holmiját.

A katonák a mentés céljaira készített zsákokat alkalmazták. Őt zsákok megtöltöttek levegővel, azokra keresztben deszkákat raktak s az így készített tutajokon szállították a népet biztos helyre.

Széchényi Viktor gróf főispán, valamint Saára Gyula dr. polgármester tegnap a nap legnagyobb részében a végőhid mögötti területen vezették a mentés munkálatait.

Óriási riadalmat okozott tegnap egy hivatalos hír, a mely szerint Szőnyynél a Duna átszakította a gátat s a hatóságot figyelmeztetik az óvintézkedések megtételére, mert az árvíz még Fejérmegyébe is elhatolhat. az igazgatóság oly nagy volt, hogy a vasut vezetősége még a délután folyamán elbocsátotta a gyárból és a vasutól a felesleges munkásokat, hogy azok vagyoniuk megmentésére intézkedhessenek. Az esti órákban aztán kintúnt, hogy az egész hírszélés alap nélkül való.

A bur-telopen Csik István mérnök szakavatott vezetése mellett tegnap utat vágtak a viznek s az ma már nagyrészt el is takarodott s csupán a mélyebb helyek vannak még elárasztva. Az utak elhullott állatok hulláival vannak tele, a melyeket a lakók kidobáltak.

A szállóhegyen a püspöki szálló tőzom-szédságában egy hajlék istállóstól, mellékhelyiségeivel együtt belesüllyedt egy régi pincébe, a melynek létezéséről a gazda mindaddig semmit sem tudott.

Igy járt egy másik kis hajlék, amely éppen az aszalóügyi árok viszdorába esett. A víz tetejéig elborította s az egész nyom nélkül eltűnt minden bennevalóval együtt.

A szállóhegyen nagyon sok pince telve van a beömlött vízzel. Az emberek hasztalan merik a piszkos holtét. Danak azonban olyanok is, a kik legalább egy hordót a napvilágra hoznak, hogy — a mint mondják — legalább inas-
anak.

A bicsei vonat, a mint már megirtuk tegnap viszaérkezett. Pátka és Lovasberény, továbbá Acsa és Bicske között a Vértsekéből lerohanó víz 80—100 méternyi távolságban állomosa a tőlést. Mára azonban sikerült óriási erőfeszítéssel a rendet helyreállítani.

A komáromi vonat tegnapelőtt Bodajknál akadott el, a hol csak átszállással lehetett közlekedni. Tegnap Moha és Fehérvár között körülbelül 100 méternyi területen a víz elerpte a sineket s a vonat csak lassu menéssel vonulhatott tova. Koch Ede felügyelőt Budapestről leküldötte a vezetőség a pályatest felülvizsgálására, a ki mindent rendben talált annyira, hogy a közlekedés fennakadásától nem kell félni.

Borzalmas hír érkezik Fehérvár-Zámolyról, a hol az áradat 12 házat halomra döntött sőt egy emberéletet is követelt áldozatul.

Csákvár és Bicske között a kocsik közlekedés az árvíz rombolása következtében egyelőre szünetel.

Csoda és modern felfogás.

(Kivonat Vass József dr. hitvédelmi előadásából.)

Már Virchow tiltakozott azon anomália ellen, hogy a természettudósok az anyag és erő tulajdonságainak vizsgálatán kívül a kutatások eredményeit olyan bölcséleti következtetések alapjául használják fel, aminőket azon alapok meg nem bírnak. Mondanom sem kell, hogy az ilyen kitérések rendszeresen támadó jellegűek; alapos bölcséleti képzettség nélkül és egy kevés animozitás mellett másformák nem is lehetnek. Ez a támadó állásfoglalás évtizedeken keresztül meghozta gyümölcsét abban a vállvonogató lenézésben, amelyel a mai felfogás, a hívő lélek meggyőződését tekintti. Mondhatnók azt is, hogy e finomkodó lenézés hozzátartozik ma az előkelőséghez. Kérem, ez is divat. Amint divatban voltak valamikor a reformáció után a bibliai emberek, és amint divat volt valamikor a teológiai vitákba beleszólni. A görög császári udvarnál még a hölgyek sem voltak udvarkepek, ha a görög Szentatyák nézeteit idézni nem tudták. Most a teológiához, bibliahoz senki sem tud hozzászólni. Tessék elhinni, a kalapokkal, nyakkendővel a közfelfogás is változik. Azok a lomtarba kerülnek, az ideológiák pedig az ember gondolkodásának történetébe beretgeződnek.

A modern felfogás sehogy sincs kibékülve a csodával. Meg kell tehát keresnünk az ütköző pontokat mindegyikben.

I.

A modern felfogást sokkal jobban megismerem genezisében, mint fotográfiájában. A legutóbbi háromszáz esztendő igen érdekes lapokat ígatott bele az emberi gondolkodás történetébe. A középkori metafizikának ellenhatása volt a XVII században az angol földön termett realizmus, amely egy többé-kevésbé álmadozó és elvont világból fölébresztette az embereket és a reális értékre figyelmeztette őket. Ez az irány szublimizálódott a Kant-filozófia kezeiben, amely köbgyököt vont a reális értékekből, meghagyta az értéket, kivonta belőle a *realitási* és árnyékokkal és vetületekkel rendezte be százada felfogását. Ez a finom és hitelen filozófia akkor még a katedrákon és szalonokban maradt, a nép — a forradalom előtt — hitt, fizetett és imádkozott. Közben jött a francia forradalom, azután az első gőzgép, azután a többi vasszervizet, találmányok, a természettudományok csudálatos fellendülése; fellépett a sajtó bálmatlos hatalmával úgy, hogy ma már a tudós nem hallgatónak beszél, hanem az újságokon keresztül az egész világnak. Häckel sajtó és reklám nélkül soha se lett volna ilyen nagy — tudós!

E röviden vázolt irányok hatása alatt a sajtó segítségével fejlődött ki a XX. század emberének általános felfogása. Kulturájára és annak teremtőjére, észre bírte, az anyag és erő jelszavaival pedig eláncolja magát annyira, hogy e kettőn kívül reális értéket el nem ismer. Ezen a ponton állunk ma, a fejlődő természettudományos világnézet idejében. Mindent szivesen fogadunk, ha a tudás jegyében állítatik élénk, még *hiszünk* is, ha elhitetik velünk, hogy az a hit *tudás*, de *hinni*, azért mert hinni *kell*, nem akarunk.

Egész világos most már, hogy az így kidomborított felfogásnak heterogén és ellenszenves minden, ami az emberi észben felül istent, az anyagon és erőn kívül természetfölötti világnézet hangsúlyoz. Ez a modern felfogás két ütköző-pontja a csoda ellenében.

II.

Mi a csoda? Főlöleges most előszedni azokat a tudós fejtegetéseket, melyek Szent Ágostontól kezdve minden teologus könyvében megtalálhatók. Jőzen eszem megmondja, hogy csoda alatt valami rendkívüli érték *Rendkívüli?* Tehát valami rendnek, törvényszerűségnek kell léteznie. Jgen. Az anyag és erő, melyből a természet áll, állandó törvények szerint létezik és működik. Ezt a tapasztalásból tudom, melynek tényeit a természettudomány rendszerbe foglalta. A messzínai földrengés nem csuda, mert a saját törvényeik szerint működő természeti erők hozták létre. Énnélfogva olyan, az érzelmeim körébe tartozó

hatást mondok csudának, amelynek okát nem találom meg a természet erőiben, az anyag változásában. Például az a tény, hogy a vihar a tengeren elcsúsz a természeti erők közreműködése nélkül, akkor már megáll az eszem és csudára kell következtetnem.

Tehát a csoda ténye és tapasztalati fogalma istenhez vezet, természetfölötti világra utal. Ima a két ütköző pont, amelyeken a modern felfogásnak a csudával való surlódása történik. És tényleg, ezen a ponton már felszisszenik a modern tábor és egyik része azon a címen, hogy istent nem hisz, elhagy bennünket. Egyelőre nem megyünk utánnuk, hogy meggyőzzük őket. A másik rész theistának vagy deistának vallja magát, de csikorog az esze, ha csudahitét követelünk tőle és temérdek kifogása van a csuda ellen. Hivatkoznak a természet örök törvényeire, amelyek kivétel nem engednek, hivatkoznak arra, hogy a csuda föl nem ismerhető, de ha fölismerhető volna is, még soha csuda nem történt. Ha történt volna, nem merne volna Renan olyan bátrán megírni, hogy „ha egyetlenegy bibliai csodáról bebizonyítják, hogy valóban csuda volt, akkor az én könyvem (Jézus élete) nem egyéb mint tévedések láncolata.”

III.

1) Törvények mindenestre vannak a természetben. Nem öntudatos, sőtét, titokzatos hatalmak erők mélyében, barlangokban, vízben, levegőben. Nem is tételes, kodifikált rendelkezései egy a természetben kívül álló hatalomnak olyan formán, mint Jób könyvében olvassuk, hogy az Ur azt mondotta a tengernek: „*Eddig jöhetsz és tovább nem, és itt fogod összetörni tajlékzó hullámaidat!*” Ez képletes beszéd. Az Ur nem gépmester, aki a causa secundária, a természetes tényezők kizárásával dirigálna a világegyetem nagy szerkezetét. Hanem a törvények benne vannak az anyagban és erőben. Az anyag és erő tulajdonságokkal vannak ellátva, melyek saját természetüknél fogva hoznak létre bizonyos hatásokat és a törvényszerűség éppen abban nyilvánul, hogy ugyanazon tulajdonságok azonos hatásokat hoznak létre. E tulajdonságok eredetét ugyanazon végső okban kell keresni, amelyből az anyagot és erőt kell eredeztetnem, t. i. Istent. Nem követeli-e tehát a józan logika, hogy az, ki az anyagot és erőt egyéni művelésben létrehozta, nélkülülök és ellenük is tudjon hatást elérni? Vajjon Isten kimerült a teremtésben? Különben a természet örök törvényeiről beszélni egyszerű frázis-hasogatás.

2) Felismerhető-e a csuda? Az emberi ész megfigyelő képessége sokat édesedett. Sok csodás jelenségről kiderítette a modern tudomány, hogy közönséges természeti jelenségek és, ha vannak, vagy voltak is érthetetlen hatások a történetes rendjében, nem állapítható meg rójuk, hogy csudák. *A természet összes törvényeit még nem ismerjük.* De olyan nagy perspektivák nyílnak a jövőbe, hogy a késő nemzedék jobban belát a természet fitkaiba és mosolyog ősei könnyenhivésén, mely csodákat túrt meg a természet rendjében.

Ha e kifogás teljes érvényű volna, maga a természettudomány kerülne bajba. Még ugyanis nem ismerjük a természet összes erőt. Mégis elfogadjuk a hatások fizikai magyarázatait. És a fizikusok példátlan csalhatalanságot követelnek maguknak. Nem nem! Nem kell a villanyosság és a csillagmozgások törvényeit ismernem, hogy megállapíthassam, vajjon egy négy nap óta feloszló hulla életre kelhet-e természetes uton, vagy nem? És ha történelmi bizonyítékaim vannak, hogy a hatás megtörtént, föltétlen logikával kell következtetnem a természetfölötti ok ténykedésére. Szóval *nem kell az összes természeti erőket ismernem, hanem csak azokat, amelyek a kérdéses tényről számlálásba jöhetnek.*

3) Nagy kérdés azonban, vajjon *volt-e vala mikor csoda?* Bátran mellőzhetjük az okkultizmust és mágiát. Thyanei Apolló állítólagos csodái sem érdemelnek komoly figyelmet. Ami azonban babona vagy spiritizmus, esetleg satanizmus volt a pogányoknál, az igaz hitnek megdönthetetlen bizonyítéka, a kinyilatkoztatás istennek argumentálása. Az evangéliumok tele vannak Jézus csodatetteivel. Talán nem hiteles az előadás? Cicero

beszédei hitelesek, Tacitus Annálesi hitelesek, az evangélium mint történelmi könyv nem hiteles? Miért? A susai dioriti-körül minden tudós állítja, hogy az Hammurabi törvénykönyve. Igazuk van. Mi pedig azt állítjuk, hogy az evangélium Krisztus törvénykönyve. Nincs igazunk? Hammurabi könyvről 4000 éven keresztül a mult század hetvenes éviig azt sem tudtuk létezni-e, az evangélium pedig 1900 esztendő óta áll a világ érdeklődésének homlokterében. Mégse hiteles? Hol itt a logika?

Egyébként nem is kell olyan messzire mennünk. Mondjuk, hogy az evangélium csudáit az idő moha fedi. Kereshetünk közvetlen impressiókat is. Mindenki ismeri e nevet *Lourdes*. A Budapesti Hírlap azt írja róla — finom lesajnálással, hogy ott állítólag csudák történnek. Tehát állítólag: Tény az, hogy tömérdek beteget szállítanak oda különvonatokon és meggyógyulnak sokan. Mitől? Egyszerű forrásvíz? Vízről, amelynek nincs ásványtartalma, nincsenek gázai, nem különbözik semmit az ott folydogáló Gave folyó vizétől, amelyetől még senki sem gyógyult meg. És milyen betegek! A bureau de contestationban egészen modern orvosok, természetudósok megrendülve szemlélik a rettenetes sebeket, szervi bajokat, benuulásokat és irásban bizonyítják, hogy gyógyíthatatlanok. És még jobban megrendülnek, mikor azt irásban kell adniok, hogy gyógyíthatatlanok. És még jobban megrendülnek, mikor azt is irásban kell adniok, hogy a beteg meggyógyult egy szempillantás alatt, gyógykezelés nélkül. Mondják kérem, nem nevelés-e elfogultság ezek után is azt állítani, hogy nincsenek csodák?

Válaszszanak ezután, mélyen tisztelt közönség! — be akarják-e látni, ezt a sugárzó, jótékony, mindenható, csudákkal is dolgozó erőt világnézetükbe kapcsolni, vagy inkább óhajtanak a merév tagadás sáncai mögé húzódni? De még ez utóbbi esetben is jegezzve meg magának mindenki, hogy az érvek elől való elzárkozás lehet makacsság, de haladni akaró tudás semmi esetre.

UJDONSÁGOK.

Egyházmegyei hírek. *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspök Debreczenyi Gyula volt felsővárosi káplánt, aki betegsége miatt néhány hónapon át szabadságon volt s mivel súlyos betegsége után régi, nehezebb teendőit végezni nem tudná, Kálozra helyezte. A felsővárosi kápláni állomásra Potyondy Imrét küldötte, Hódor József kálozi káplánt hasonló minőségben pedig Csákvárra helyezte.

A vallásminister a kegyurasága alatt álló gánti plebánia javadalmára Bossányi János pedig Mányra, Tornyai Ferenc ideiglenes lelkészeket a megyéspüspöknek bemutatva.

Kinevezések. A kereskedelmi miniszter *Liebhart* János posta és táviráda főtitkár posta és táviráda felügyelő, *Simon* Rózsi posta és táviráda kiadó pedig posta és táviráda kezelőnek nevezte ki.

Ezüst menyegző. Folyó hó 4-én ünnepelte házassága 25 éves évfordulóját Rostaházi János főfelügyelő a helybeli posta és táviráda hivatal főnöke és neje szül. Éder Anna. A nagyszámú megemlékezők között a helybeli posta hivatalok tisztikára, Özv. Siebenrock Zech Eugénia bárónővel együtt, igen impozáns módon adott ragaszkodásának kifejezést, egyuttal igen szép, ezüst buzakalászokkal díszített csokrot nyújtván át az ünneplőknek.

Mentők az árvíznél. A következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztőség! Bátorkodunk tudatni a nagyközönséggel azt, hogy a mentők február 4-ike óta, mióta árvízveszély fenyegeti városunkat, teljes őrséggel vannak. A ma lefolyt éjjel is 18 mentő állott munkában s az ortányán 6 még mindig külön rendelkezésre áll. Tessék

hozzájuk fordulni s készséggel állnak rendelkezésre. Dr. *Biczbauer* Viktor.

A árvíz okozta károk következtében legtöbbet szenvedtek az őreghegyi lakosok. A károk jegyzékét a következőkben állítottuk össze: A borjuki kőhidat elsöpörte a hömpölygő áradat. Összeomlottak Groszeibel József hajléka 848. sz.; Truksznitz Ignác 845. sz., Makk János 844. sz. pincéje, bennveszett az összes borkészlet. — beszakadt Özv. Kolman Ferencné pincéje s nagy borkészlete bennveszett. Kiss Ferenc 1015. számú lakása, pincéje, istállója összedőlt, a börtérme bennveszett, az állatokat agyonütötték az istálló alázuhánó falai. Erczbrucker János 1016. számú pincéje beomlott, a börtérme hasznavehetetlenné vált. Tungler Ferenc 1024. sz. pincéje roskadozik, a borkészlet veszélyeztetve van. Földes István 440. pincéje tele van vízzel, a hordók uszpak. Ugyanily állapotban áll Erczbrucker Jozsef és Pajor Istvánné pincéje. Malomhelyi György 448 pincéje 25 akó bor megsemmisülésével beomlott, a hajlék roskadozik. A pincék majdnem mindenütt vízzel teltek. A rendőrség részéről a szükséges óvintézkedések megtörténtek; a veszélyes lakásokból kilakoltatták a lakosságát.

Kinevezés. Vasvári Emil pusztaszabolcsi gazdatisztet a pusztaszabolcsi anyakönyvi kerület anyakönyvvezető helyettesévé nevezte ki a főispán.

Előadások: Szabad lyceum vasárnapi műsora a következő lesz: 1) Monológ. 2) Előadás, tartja Zavaros Aladár rendőrkapitány. 3) Énekszámok előadja Medgyaszai Jenő, szintársulatunk tenoristája. 4) "Nem jut eszébe" színjáték mely bohózatban műkedvelőink közül a legjobbak fognak szerepelni. Jegyek az előadásra kaphatók Kováts Pál fűszerkereskedésében és a ker. fogasztási szövetkezetben.

A *népkadémia*n vasárnap *Hánek Béla* hitoktató tart előadást a *babonáról*. Utána előadásra kerül „Huszárosan” c. vigjáték.

Egy ügy. A legutóbbi közgyűlés referációjába a következőket írtuk:

Winkler Vilmos főmérnök nagy meglepetésre kijelentette, hogy a mérnöki hivatal a jelzett munkálatokat még Fröschl ajánlatánál is olcsóbban hajlandó elvégezni, ha megfelelő szakértőt bocsátanak rendelkezésére. Egyebekben pedig a hivatal arculásapásának nevezi, ha a náluk kisebb képzettségű Fröschl-t rendelik ellenőrül. (Furcsa!) (Megjegyzések: Majd görbe lesz az új ipariskola is mint a Kossuth-utca!)

Fröschl Ferenc úr erre vonatkozólag kijelentette, hogy ő okleveles mérnök és okleveles építőmester. Ezt mi is tudtuk és tudjuk. *Winkler* Vilmos főmérnök ur pedig a következő nyilatkozatot küldötte be:

Nyilatkozat.

Tekintetes Fröschl Ferenc
okl. mérnök úrnak

Helyben.

A Fejérmegyei Napló vasárnapi számában a közgyűlésről szóló tudósításban a képzettségéről általam állítólag tett megjegyzés az újság részéről tévedésen alapszik.

Winkler Vilmos
ú. főmérnök.

Az ügyet nem akarván bolygatni és nem akarván kellemetlenségeket csinálni — mi szintén befejezzük.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 8-án d. e. 10 órakor igazgató-választmányi ülést tart.

A színház jövő heti műsora. Vasárnap délután: Huszárcsiny, népszimfű; este: Forradalmi nász, szimfű. Hétfő: Dollár királyné, operette. Zóna. Kedd: Párisi rongyszédő, Kovács Lajos jutalomjátéka. Szerda: Eleven ördög, operette. Csütörtök: Forradalmi nász, szimfű. Péntek: Fuzsits kisasszony, operette. Zóna. Szombat: Erdészleány, operette.

Közgyűlés. A Székesfehérvári Torna Club f. hó 15-én este 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését a keresk. iskola tornatermében. 8 órakor bankett lesz Bandnáln.

Hilajgazdítás. A vizvárosi káth. kör mulatságán még felülfizettek: Flaskár József 2 és Salzgruber József 5 koronát.

Az orrvadász. Lápunk legutóbbi számában megírtuk már, hogy "Rott" Ignác főredész támadója Bajcsi János "babi" ácsnéster volt, aki mint az ottani cucilisták vezére és apostola buzgón hirdette és követelte a "fogót a népek!" de elsősorban magának — a mászó! Erdekés, hogy miként fületék le Bajcsi Jánost a "csendőörök". Sorra kutatták a gyanus alakokat Sárkeresztúron és a közvetlen szomszéd "Abán" Feltűnt, hogy Bajcsi János uram kiváló ellenszövettel viseltetik — a leülés iránt. A csendőörök édeklődni kezdtek a különös jelenség oka után, Bajcsi János azonban annál nagyobb állhatatossággal állakozott a kakastollások kíváncsisága ellen. Persze a csendőörök nem engedtek s Bajcsi ur kénytelen volt bemutatni az igazságot. Rondónéll "Gyula" gyanus utána lőtt a meaeikül "orrvadász", a kin hiába volt öt nadrág és kabát az "azon" kívül a vállán is megsebesült. Az ipse keményen érölteti, hogy a jóvés ijedében történt, mert "mikor ő fölfelé, a fákra nézve kereste a fátfiákat, s Rott hirtelen rátámadt, ijedében súlt el a puskája. A bíróság valószínűn nehezen ad igazat a derék Izrael-Jakab-csemete elveinek.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az élsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segít őket.

Aggódó szülők ezrei híztek elragadtatva gyermekük egészségeinek rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet-visszautasítja, a

AN Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végiggyél — a halast — körük figyelmbe venni.

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 Allér.

Kapható minden gyógyszerárban.

SCOTT-féle Emulsió

Esküdtészek. Dömök Istvánt, a sárbogárdi gyilkosság elkövetőjét a tegnapi esküdtészek 8 évi fegyházra ítélte. Részletesebben jövő számunkban foglalkozunk vele.

Gyilkosság Urhidán. Urhidán a csendőri események hírhed felszékében rémes gyilkosság történt tegnapié. Egy odaváló legényt, ifj. Bognár Istvánt halálra sebesített régi haragosa Palkovits István. Ifj. Bognár az édesanyjával együtt tért hazafelé az uton, amidőn találkoztak Palkovits Istvánnal és Pállal. Valami szóváltás volt közöttük s ez annyira felingerelte Palkovits Istvánt, hogy egy hatalmas darab követ vett kezébe s azzal ugratva vágta haragosát, hogy az vértől elboritva eszméletlenül esett össze. Ez még nem volt elég a vérre szomjazó legénynek, bicskát rántott s azt még belemártotta ismétetlen ellenfelének nyakába és hátába. A halálra sebesült legényt Mentler Jenő dr. orvos részécsitette segélyben, akinek véleménye szerint már alig lehet megmenteni az életnek.

Az epilepszia nyavalyatörés gyógyítása. A világ legkiválóbb orvosi szüntelenti fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezdedő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos a betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógy-sikerrel. Ez orvos a Budapestben, Nagykörönya-utca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével a súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— Tűz. Mányon f. hó 2-án leégett Szemeti József lakóháza. A kár 2000 korona, azonban biztosítás utján megtérül. A tűz oka ismeretlen.

— A hajléktalanok javára. Az elemei csapások, amelyek olasz földön nagy rendet vágtak az emberek sorában s hazánkban, hol annyi ember lett földönfutóvá, kell, hogy könyörületre, résztvevő irgalomra nyissák meg az emberek szívét. Városunkban, amelyet oly közelről érint a részvét, e célból folyó hó 17-én 18-án, 19-én, 20-án, 21-én a messzinai földrengésről felvett vetített képekkel előadás lesz a Szent István tereben. Az előadást Fekete Géza az Alba mozgófénykép-színház tulajdonosa rendezi. Az előadás jövedelme a messzinai, ajkai, resicai és városunk hajléktalanná lett lakosai közt fog kiosztatni.

— **Megcsalt leány.** Ily címen a január 28-iki számban egy napihír jelent meg lapunkban. Mi a többi lapok után irtunk róla, akkor, amikor azok már hetek és hónapok óta több, sőt hasábos cikkekben irtak idyletről, aztán családokról, megszőkött legényről, stb. Most levelet kaptunk Sárkeresztúrról, amely felvilágosít bennünket a következőkről: Ifju László Péter és László Mária unokatestvérek. A hülye leány süket, félig néma és 14 évvel idősebb a legényénél. Mikor erkölcs-telen életének keserű következményét tapasztalta, bajának okát ifju László Péterre fogta. A sár-bogárdi járásbírótság azonban alaptalan keresetével elutasította őt László Péter nem bujkált előle idegenbe, mint a tudósítás mondja, mert mióta a katonaságtól hazajött, harmadfél év óta egy napra sem távozott a szülői házból. A ráfogott durva tetlegességéből csak annyi az igaz, hogy mikor a hülye leány minap utcahosszat hangos ordítással kiabált utána minden sértő és becsléltbe vágó szót, László Péter egy hölggyóval megiesztette, de meg nem dobta. A szegény hülye leányt a rosszlelkűek használják fel erre a dologra eszközzül. — Miután ifju László Péternek ép oly joga van a becsületéhez, mint akármelyik frakkos és cilianderes deszintlémnek, készséggel adunk helyt ezen soroknak, hogy a tévedést, amely azonban legkevésbé a mi rosszakaratunkból származott, ott igazítsuk helyre, ahol a méltatlan sérelem László Péteren esett.

300 méter diocox, porosz és antrecit-szén van raktáron 50 kilogrammos zsákokba házhoz szállítva Bendorfer Ede szén-nagykereskedőnél Sas-utca 4.

SZINHÁZ.

Csütörtök, febr. 4.

Antonio, a páduai zearnok. Hugó Viktor-nak az izgalmas francia drámák nagynevű írójának művét adták elő a szicíliai, illetőleg a magyar kárvalottak javára. Az előadásban Kovács, Verő, Déri és Sinkó pompásan alakítottak. A félvönas közömben Fábián Linka, Kormos Ilonka, Borbély Lili és Ardó Ilonka művészi énekekkel szereztek gyönyörtiséget a közönségnek, amely megtöltötte a nézőteret és nagyon hálás volt a művészek, valamint Philipp István tanár iránt, aki egy remek prologot irt az ünnepély javára.

Szerkesztői üzenetek.

— Ő. Valóban meghi a példátlanul gyors gyógyulás 1-4-ől 2-ig visszanyerte a beszélő képességét. Ilyesm csak a biblíában történhetett csupán, no meg nálatok. A kérdésre vonatkozólag „minden álszerénység nélkül, bizalmasan” mondhatom, hogy oh! igen, sőt nagyon! Égető rá a szükség. A múlt év eddig deficitál végződött.

B. Gy. Budafok. Ön a legpontosabb és legbecsületesebb előfizetőink közé tartozik, a kinek hátraléka nom volt. nincs, de ne is legyen! Az egész évre rendben vagyunk, Ilyen férfi kell nekünk, a ki nemcsak vallásos, de hazafias is. Bár mások is ilyenek volnának. A kis emberek ilyenek szoktak lenni. A mulasztások és elfelejtések a nagyság átkai — no meg a kiadóhivatató. (Sugjad a fülébe! fáj a szívem érte, már t. i. az elmaradt előfizetésért.)

M—r K. Bizony nagyon csodáljuk azt a bámulatos türelmet, hogy szegény pénzbeszedőt képesek nyolcszor-tíz-szer fázrasztani és újra meg újra elutasítani. Pedig szegénynek annak is ugyancsak pénz ám az ideje — mert abból él, a mit keres.

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy-hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs

cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Rouyer Guillet & Co. Cognac
francia gyógycognacja.

Ezen régi, jóhírnevű cég 1801. év óta áll fenn, mely körülmény eléggé kezekedik készítménye jósága- és megbízhatóságáért. Nevezett cég a charenrei legjobb szőlővidéken saját szőlőtelepein 36 nagy készüléken párolja készítményeit.

Ezen gyógycognac Székesfehérvárott kizárólag **Czollner Vince** gyógyszer-tárában kapható.

THE-KING of Jamaica RUM.

Legfinomabb faj és minőség!
Kiadós, tiszta és zamatos!
Eredeti töltés!

Kizárólagos raktár:

Fiumei kávébehozatal
Székesfehérvár, Városháztér 2.

Eladó urilak Baracson.

Fehérmegyében, országot mellett, közel közel Dunaföldvárhoz, 7 szoba, konyha mellékhelyiségekkel, nagy pírce és nagy istálló, kocsiszin, 3 hold kert, tetszésszerinti mennyiségű kitünő szántófölddel előnyös feltételekkel eladó a

Dunaföldvári Takarékpénztárnál
Dunaföldváron.

Az ingatlan azonnal átvehető.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)

börkabátok, utazóbundák,
raglán-felöltők, kabátok.

VÉDJEGY.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság. Bognár-u. 2.

Az eredeti SINGER-varrógépek valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

A Fejérmegyei Takarékpénztár XXXVI. évi zárószámadása az 1908. üzletéről.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk ügymenetét a lefolyt 1908. évben törvényszabta kötelességünknek, megfelelően állandóan éber figyelemmel kísértük, az intézet pénztáiraiban és annak különböző kezelési ágazataiban rendes vizsgálatokat tartottunk és ezen eljárásunk eredményeként van szerencsénk a t. közgyűlésnek jelenteni, hogy az intézeti ügyvezetést és kezelést annak minden ágaiban a kereskedelmi törvénnyel és alapszabályokkal megegyezőnek, az értékállományt pedig az intézeti könyvekkel egyezőnek s mindenben rendben levőnek találtuk.

Résztvettünk az intézet értékeinek és okmányainak leltározásában, megvizsgáltuk az igazgatóság által az 1908. évre felállított mérleget és meggyőződünk, hogy annak felállítását az intézet a kereskedelmi törvénynek és az alapszabályoknak megfelelően eszközölte, s ebből kifolyólag a mérleg jóváhagyását javasoljuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóságnak a kimutatott 77744 K 94 f tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatát és azt helyesnek és az intézet érdekeivel megegyezőnek találván, ahhoz hozzájárulunk és annak elfogatását a t. közgyűlésnek ajánljuk. Székesfehérvár, 1909. január 26.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Heckenast Kálmán.

Dr. Lauschmann Gyula, elnök.

Langraf Lajos.

FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

	Korona			Korona	
	fil.	fil.		fil.	fil.
Készpénz	123106	11	Részvénytőke	300000	—
Jelzálog kölcsönök	3326048	71	Tartalék alap	227013	74
Váltók	2354270	93	Rendkívüli tartalék alap	35000	—
Folyó számlák	1866883	80	Adó tartalék	20000	—
Előlegek	178265	—	Költség tartalék	5199	27
20 drb. osztrák magyar bank részvény	1400	—	Wertheim S. L. ösztöndíj alapítvány	2000	—
20 drb. magy. pénztár. közp. hitelbank részvény	1000	—	Nyugdíj alap	123299	34
30000 K n. é. 4½% kisb. földhitelint. záloglevél	93	—	Betétek	6772186	71
100000 K n. é. 4% magy. leszámítoló bank zálogl.	91	—	Betétek folyószámlára	489871	77
150000 K n. é. 4% magyar földhitelint. záloglevél	91	—	Osztrák Magyar Bank	400000	—
600000 K n. é. 4% magyar koronajáradék	90	—	Visszszámított váltók	416395	14
240 drb. Árpád-fürdő részvény	425	—	Átmeneti tételek	24991	61
12500 K n. é. m. jelz. sorsj. (a nyugdíjalap tulajd.)	100	—	Nyereség	77744	94
Kölcsönös népegélyző egyleti betét	46170	31			
Értékpapírok függő kamata	4957	66			
Intézeti ház	30000	—			
Felszerelés	6000	—			
	8893702	52		8893702	52

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

	Korona			Korona	
	fil.	fil.		fil.	fil.
Betéti kamatok	229616	04	Jelzálog kamatok	192637	90
Folyószámlai betét kamat	8535	42	Váltó kamatok	122831	30
Betét kamat adó	23815	15	Folyószámla kamatok	74442	58
Tisztviselők és szolga fizetése	26690	01	Értékpapír kamatok (adómentes)	37976	—
Tisztviselői nyugdíj	2800	—	Előleg kamatok	6890	70
Adó	16822	37	Kölcsönös népegélyző egyleti kamatok	5980	65
Visszszámított váltó kamat	20264	82	Házbér	430	—
Lombard kamat	18830	56	Jutalék	2849	36
Nyugdíj alap kamat	6250	12			
Kezelési költség	8955	19			
Lakbér	600	—			
Leírás váltótárcánál	1502	—			
Leírás felszerelésnél	1311	87			
Nyereség	77744	94			
	443738	49		443738	49

Székesfehérvár, 1908. december 31-én.

Gróf Zichy Aladár elnök,

Molnár Béla,

Dr. Szűts Andor, Sommer Mór,

Karl István,

Wertheim Armin,

mint az igazgató-tanács tagjai.

mint az igazgató-tanács tagjai.

Hübner Károly,
ügyvivő igazgató.

Pfann István,
főkönyvelő.

Bottka Zoltán,
pénztáros.

Megvizsgáltattott minden részeiben a fő- és segéd-könyvekkel megegyezőnek találtattott.

Székesfehérvár, 1909. január hó 6-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Heckenast Kálmán.

Dr. Lauschmann Gyula, elnök.

Langraf Lajos.

MEGHÍVÓ.

A FEHÉRVÁRSURGÓI KER. FOGY. SZÖVÉTKÉZET

f. 6. február hó 14-én d. u. 3 órakor

Rendes Évi Közgyűlés

tart a róm. kath. iskola tantermében, melyre a szövetséget tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság egyik tagja felolvassa Debreczenyi Gyula volt elnök lemondását.
  2. A volt elnöknek a felmentvény megadása.
  3. Igazg. elnök esetleg egy vagy két igazgatósági tag választása.
  4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése után az 1908 évi mérleg beterjesztése.
  5. A szükséges felmentvények megszavazása.
  6. A tiszta nyereség fölötti határozat.
  7. Felügyelő bizottság megválasztása 1909. évre.
  8. Indítványok, ha azok 4 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság utján beterjesztettek.
- A mérleg, a nyereség és veszteség számla a gyűlést megelőzőleg nyolc napon az üzlet-helyiségben kifüggesztve megtekinthető.
- Fehérvárcsurgó, 1908. évi január hó 31-én.

A Fejérmegyei Takarékpénztár

1909. évi február hó 20-án délután 4 órakor az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*) tisztelettel meghívóznak.

Tárgysorozat:

1. Az 1908. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak az 1908. évi zárószámadás beterjesztése és ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő-bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyában tett javaslatok fölött.
3. 15 napbiztosságra kötelezett igazgatósági tag, 6 póttag, 5 napbiztosságra nem kötelezett megyebeli igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 póttagnak választása. Székesfehérvár, 1908. január 26.

Gróf Zichy Aladár,
elnök.

*) 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (azaz 1909. február 17-én déli 12 óráig) az intézet pénztáránál letételt.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

A „Fehérvárcsurgói keresztény fogyasztási szövetkezet”

Mérleg-számlája 1908. évről.

V a g y o n		T e h e r			
	K.	f.	K.	f.	
Készpénzkészlet	90	88	115 részv. a) 10 korona	1150	—
Árukészlet	3810	60	Kölcsön számla	1000	—
Adósk	2969	53	Áruhitelezők	2058	52
Felszerelési költség mint holttőke	1009	71	Fel nem vett osztalék	145	18
Hitelszövetk. betét számla	104	—	Tartalék alap a mult évről	2376	95
			Berendezés	1009	71
			Polyó évi 50%	72	18
			Házbér hátralék	100	—
			Egyenleg mint nyereség	72	18
	7984	72		7984	72

Veszteség-nyereség számlája.

K ö l t s é g		J ö v e d e l e m			
	K.	f.	K.	f.	
Házbér	100	—	Nyers bevétel	2213	45
Személyzet fizetés	831	14			
Szállítási költség	506	64			
Üzleti költség	174	55			
Adó	367	98			
Kamat számla	160	85			
Egyenleg mint nyereség	72	18			
	2213	45		2213	45

Fehérvárcsurgó, 1909. január 31-én.

Debreczenyi Gyula s. k. elnök, Potyondy Ádám s. k., Millás József s. k., Pethő Lajos s. k., Róka János s. k. igazg. tagok.

Ezen mérleg- veszteség- és nyereség-számla a felügyelő-bizottság által megvizsgáltatván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találtatott.

Szentiványi Károly f. b. elnök. Szabó Jenő f. b. t. Balázsik András f. b. t. Laki Ferenc f. b. t. Pap József f. b. t.

SCHMÖLTZ LASZLÓ
 CIM, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLO
 SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.
 Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.
 Ugyanott egy jó házból való flu tanulónak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.